

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

การศึกษาองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทาน
ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี
A Study Components of Strategic Management Toward Royal Awarded
of Primary School Under Udonthani Primary Educational Service

วรพงษ์ อาษาศรี

นักศึกษาลัทธิศาสตร์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

Email: 64120605220@udru.ac.th

พัชรินทร์ ชมภูวิเศษ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ธีระพล เพ็งจันทร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิจัยเอกสารจากการศึกษาแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์จากนักวิชาการ ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน และจัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 3 คน นักวิชาการศึกษา 2 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา ตรวจสอบข้อมูลและสรุปผลการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง และแบบประเมินองค์ประกอบการวิเคราะห์ข้อมูลจากค่าความถี่ ค่าร้อยละ ตรวจสอบข้อมูลแบบสามเส้า และการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ โดยทุกองค์ประกอบได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้ได้ร้อยละ 100.00

คำสำคัญ: การศึกษาองค์ประกอบ, การบริหารเชิงกลยุทธ์, สถานศึกษารางวัลพระราชทาน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7

วันที่ 1 สิงหาคม 2567

Abstract

The purpose of this research is to study components of strategic management towards toward Royal Awarded Schools under Udon Thani Primary Educational Service Area Office. Qualitative research methods were used using Document research methods from Best practice studies. The researcher studied documents and synthesized elements of strategic management academics. Three experts verified the construct validity. Create a semi-structured interview form for in-depth interviews. The group of 5 expert informants consisted of 3 school directors and 2 academics. The data obtained from the in-depth interviews were analyzed for content. Examine data and summarize research findings By in-depth interview The research instrument used was a semi-structured interview. and components evaluation form Data analysis from frequencies, percentages, Data Triangulation and content analysis. The results of the research found that components of strategic management towards toward Royal Awarded Schools under Udon Thani Primary Educational Service Area Office have 5 components as 1) Environment Analysis 2) Set Organization Direction 3) Strategy Formulation 4) Strategy Implementation, and 5) Strategy Evaluation and Control. Every component is evaluated by experts and found 100 percent available.

Keywords: A study Components, Strategic Management, Royal Awarded Schools

บทนำ

บริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูงและมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้าน การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่าง ๆ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน มีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561: 3) จากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกโรงเรียน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานของโรงเรียน หากโรงเรียนใดเตรียมพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลงได้ดีด้วยการปรับเปลี่ยนวิธีการบริหารจัดการ จะส่งผลให้โรงเรียนมีการพัฒนาตนเองและแข่งขันได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้นโรงเรียนจึงต้องมีการเตรียมแผนรองรับการเปลี่ยนแปลงด้วยการกำหนด

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

นโยบายและวางแผนหลีกเลี่ยงและป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น รวมถึงพัฒนาระบบการศึกษาให้นักเรียนมีคุณภาพสามารถแข่งขันกับนานาชาติได้(จักรพรรดิ วัฒนา, 2555: 119)

การบริหารเชิงกลยุทธ์เป็นการบริหารงานแบบองค์รวมที่จะแตกต่างจากการบริหารงานตามหน้าที่พื้นฐานทั่วไป โดยการศึกษา วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์เพื่อการวางแผนและขับเคลื่อนกลยุทธ์ไปสู่เป้าหมาย ผู้บริหารจะต้องรวบรวมข้อมูล ศึกษาและวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่างๆ อย่างละเอียด รอบคอบ และมีหลักการ สามารถนำความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่สั่งสมไว้ ประกอบกับความฉลาด ไหวพริบและความสุขุมลุ่มลึกของตนมาประยุกต์ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาตัดสินใจสร้างกลยุทธ์ที่เหมาะสมและการควบคุมการใช้กลยุทธ์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้องค์กรสามารถบรรลุเป้าประสงค์ที่วางไว้ ตลอดจนต้องติดตาม ตรวจสอบ วิเคราะห์ และกำหนดแนวทางการพัฒนากลยุทธ์ที่มีให้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นและเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้อย่างเหมาะสม (ณัฐพันธ์ เขจรันท์, 2552: 12)

การศึกษาถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุขในกระแสการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของโลกศตวรรษที่ 21 ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะ ความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดงานและการพัฒนาประเทศ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560: 1) การคัดเลือกนักเรียนและสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทานดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ตามพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ทรงให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณภาพการศึกษา โดยทรงมีพระราชประสงค์ที่จะพระราชทานรางวัลให้แก่เด็กนักเรียนที่มีความประพฤติดีและมีความมานะพยายามศึกษาเล่าเรียนจนได้ผลดี รวมทั้งโรงเรียนที่จัดการศึกษาดีจนนักเรียนได้รับผลการเรียนดีเป็นส่วนรวมโดยมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นไปตามประกาศของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและประกาศกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2560: ก)

จากความเป็นมาและความสำคัญดังที่ได้กล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรธานี ซึ่งผลการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนหน่วยงานทางการศึกษา ให้สามารถนำมาปรับใช้ในการบริหารสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ และพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงขึ้นจนยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาสู่การเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตผู้ให้ข้อมูล

ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากการศึกษาปฏิบัติการที่เป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา (Best Practice) และนักวิชาการศึกษาโดยถือว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาโดยตรง เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจและสามารถให้ข้อมูลในเรื่องการบริหารสถานศึกษาได้ลึกซึ้ง

2. ขอบเขตเนื้อหา

ศึกษาเอกสารหลักการ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการไทยและนักวิชาการต่างประเทศ เพื่อให้ได้องค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางการองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยการศึกษาแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศ (Best Practice) เพื่อให้ได้องค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ดังนี้

1. ชั้นศึกษาเอกสาร

1.1 ศึกษาเอกสารหลักการ ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อให้ได้องค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์

1.2 รวบรวมตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ และนำแบบตรวจสอบที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้คำแนะนำ และนำเสนอผู้เชี่ยวชาญ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างขององค์ประกอบ โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence : IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน เป็นนักวิชาการที่มีผลงานวิจัยและผลงานวิชาการเกี่ยวกับการบริหารหรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศ ปรับปรุงแก้ไขตามที่ผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เสนอแนะ มีผลการตรวจสอบยืนยันใช้ได้ทุกองค์ประกอบ

2. ชั้นสัมภาษณ์

2.1 จัดทำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ดำเนินการสัมภาษณ์และยืนยันองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ที่มีคุณสมบัติ เป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หรือนักวิชาการที่มีผลงานดีเด่นเชิงประจักษ์เกี่ยวกับการบริหารที่เป็นเลิศ เช่น เคยได้รับรางวัล หรือมีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารหรือการปฏิบัติที่เป็นเลิศ

2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จำแนกข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตามวิธีการศึกษา ขอบเขตการวิจัย วัตถุประสงค์ และข้อค้นพบที่สำคัญเกี่ยวกับบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา แล้วนำไปตรวจสอบข้อมูลสามเส้า (Data Triangulation) และสรุปผลการวิจัย

3. เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interview) ที่ผ่านการตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยกำหนดประเด็นคำถามหลักไว้ส่วนหนึ่งและผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สัมภาษณ์ด้วยตนเองสามารถตั้งคำถามขึ้นในระหว่างการดำเนินการสัมภาษณ์ ซึ่งมีประเด็นเนื้อหาในการสัมภาษณ์ ดังนี้

3.1 การบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์

3.2 นำประเด็นที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลที่ได้มาจากการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา ประเมินองค์ประกอบและนำมาเป็นข้อมูลในการสรุปผลการวิจัย

4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี แล้วจึงขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

สัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารสถานศึกษา และนักวิชาการที่มีการบริหารที่เป็นเลิศหรือมีผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศด้านการบริหารสถานศึกษา

4.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและนักวิชาการ ซึ่งได้กล่าวถึงการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ ในระหว่างการสัมภาษณ์ผู้วิจัยมีการสรุปสะสม (Cumulative Summarization) ให้ผู้บริหารสถานศึกษาหรือนักวิชาการที่มีผลงานการบริหารที่เป็นเลิศหรือมีผลปฏิบัติการที่เป็นเลิศด้านการบริหารสถานศึกษา

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ นำไปจำแนกข้อมูลให้เป็นหมวดหมู่ตามประเด็นเอกสารที่เกี่ยวข้อง ตามวิธีการศึกษา ขอบเขตการวิจัย วัตถุประสงค์ และข้อค้นพบที่สำคัญไปตรวจสอบเพื่อเปรียบเทียบและตรวจสอบความแน่นอนของข้อมูล (Data Triangulation)

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาองค์ประกอบบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี ที่มาจากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของนักวิชาการต่าง ๆ และจากการศึกษาแบบปฏิบัติการที่เป็นเลิศของผู้บริหารสถานศึกษา (Best Practice) พบว่า องค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ แสดงได้ดังตาราง 1

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ตารางที่ 1 การสังเคราะห์องค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ระดับ
ประถมศึกษา

ลำดับ	องค์ประกอบ การบริหารเชิงกลยุทธ์ สู่การเป็นสถานศึกษารางวัล พระราชทานระดับประถมศึกษา	นักวิชาการ								ความถี่	ร้อยละ
		จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธ์ เขจรนนทน (2548)	ศโรจน์ โอพิทักษ์ชิน (2550)	ณัฐพันธ์ เขจรนนทน (2552)	สุพณี สฤษฏ์วานิช (2553)	สมชาย ภาคภาสนวิวัฒน์ (2553)	Samuel C. Certo and Paul J. Peter (1991)	Abbass, F. (2003)	Fred, David R. (2007)		
1	การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (environment analysis)	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	7	77.77
2	การกำหนดทิศทางขององค์กร (set organization direction)	✓	✓	✓		✓	✓			5	55.55
3	การกำหนดกลยุทธ์ (strategy formulation)	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	8	88.88
4	การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ (strategy implementation)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9	100
5	การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ (strategy evaluation and control)	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	8	88.88

จากผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้เลือกองค์ประกอบที่มีความถี่ร้อยละ 50 ขึ้นไป โดยมีผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม จำนวนความถี่ 7 คิดเป็นร้อยละ 77.77 2) การกำหนดทิศทางองค์กร จำนวนความถี่ 5 คิดเป็นร้อยละ 55.55 3) การกำหนดกล

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

ยุทธ์ จำนวนความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 88.88 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ จำนวนความถี่ 9 คิดเป็นร้อยละ 100 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ จำนวนความถี่ 8 คิดเป็นร้อยละ 88.88

จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยกำหนดเกณฑ์การประเมินของผู้ทรงคุณวุฒิ ที่เห็นด้วยร้อยละ 50 ขึ้นไป ถือว่าองค์ประกอบการบริหารกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีใช้ได้ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารสถานศึกษาสู่การเป็นโรงเรียนพระราชทาน ระดับประถมศึกษา

องค์ประกอบ	จำนวน		ร้อยละ	แปลผล
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย		
1. การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม	5	0	100.00	ใช้ได้
2. การกำหนดทิศทางองค์กร	5	0	100.00	ใช้ได้
3. การกำหนดกลยุทธ์	5	0	100.00	ใช้ได้
4. การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	5	0	100.00	ใช้ได้
5. การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์	5	0	100.00	ใช้ได้

จากตารางที่ 2 ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทาน ระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี โดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ ได้รับการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิว่า ใช้ได้ ร้อยละ 100.00 ทุกองค์ประกอบ

อภิปรายผล

ผลการศึกษาคำองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

และ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ ดังนั้น สถานศึกษารางวัลพระราชทานเป็นที่คาดหวังของสังคมว่าจะเป็นองค์กรที่สามารถพัฒนาการจัดการเรียนการสอนและยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ ในการยกระดับมาตรฐานการศึกษาควรดำเนินการทั้งระบบโดยใช้การบริหารเชิงกลยุทธ์ทั้ง 5 องค์ประกอบเป็นกลไกในการพัฒนาสู่การเป็นเลิศโดยมีคุณภาพของนักเรียนเป็นตัวบ่งชี้สำคัญของความสำเร็จ มีความสอดคล้องกับ วีรศักดิ์ ตะหนอง (2562) ได้วิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์มี 5 องค์ประกอบได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ สอดคล้องกับ สุปรียา ชินพะวอ (2562) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์ สอดคล้องกับ อภิวรรณ ยอดมงคล (2562) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า องค์ประกอบของการบริหารเชิงกลยุทธ์ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม 2) การกำหนดทิศทางองค์กร 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ และ 5) การติดตามและประเมินผลกลยุทธ์

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำองค์ประกอบค้นพบในการวิจัยครั้งนี้ไปใช้กำหนดนโยบายแบบแผนการบริหารจัดการสถานศึกษาเพื่อเป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จในการบริหารเชิงกลยุทธ์นำไปจัดการศึกษาของสถานศึกษาสู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานที่มีประสิทธิผลอันจะส่งผลถึงคุณภาพการศึกษาต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางในการพัฒนาการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานี

2.2 การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะองค์ประกอบการบริหารเชิงกลยุทธ์สู่การเป็นสถานศึกษารางวัลพระราชทานระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุดรธานีเท่านั้น ควรมีการศึกษาวิจัยการบริหารเชิงกลยุทธ์โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลการวิจัยที่หลากหลายมิติ

การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 7
วันที่ 1 สิงหาคม 2567

เอกสารอ้างอิง

จักรพรรดิ วัฒนา. (2555). การบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ. สารานุกรมวิชาชีพรุเฉลิมพระเกียรติ.

เฉลิมพระชนมพรรษา 7 รอบ 5 ธันวาคม 2554. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ณัฐพันธ์ เขจรนนท์. (2552). การจัดการเชิงกลยุทธ์ (ฉบับปรับปรุงใหม่). กรุงเทพมหานคร:

ซีเอ็ดยูเคชั่น.

วีรศักดิ์ ตะหนอง. (2562). กลยุทธ์การบริหารโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษา **ขั้น**

พื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ

อุดรธานี.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 -

2580(ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา). กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2560). คู่มือการประเมินสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน ระดับ

ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.

สุปรียา ชินพะวอ. (2562). การพัฒนาแนวทางการบริหารเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัด

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

อภิวรรณ ยอดมงคล. (2562). การพัฒนากลยุทธ์เพื่อพัฒนาโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตพัฒนา พิเศษเฉพาะ

กิจจังหวัดชายแดนภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร

การศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.